

ig, waarin van
ord (getrouwe
zelf — en ik
wonderd, toen
ragen over de
meldden, die
deken zijn zich
één van deze
et uit te wil-
gelijk ze in
alleen maar
aan den dag
worden, zal
en, staat dan
neemt alles
eer duidelijke
eweging. We
aardelijk zich
laar anderen
word aan de
is beter dan
t boek Predi-
behoeven niet
weet over en
or- en tegen-
le omstandig-
indie was in-
de Buchman-
bezwaren ge-
nwijzing van
vaag had uit-
rseke er op
ns land nog
van een be-
bewapening",
ere uitspraak
rakkerd, toen
pporteerende
s en wat aan
even, waarin
e in de af-
tterdaand
le zaak niet
belang had,
odig zou zijn.
pporteerende
tomen zien;
aan Ierseke
hen overlet.
nderijke
ommigen, is
dat de zaak
nde commis-
het woord
juist. Want
raagd wordt
dfonderzoek,
vattingen en
stillen tijd",
H, als eener-
orniteit der
den, terwijl
manistische
rk en kerk-
") haar op
p den duur
shulp- zelfs
et beoordee-
toont, doch
inselverklac-
den duur
aan Paulus
waarzeggen-
sonarissen
us' scherpe
k zou bren-
accepteerde,
lij worden
ad kunnen
er met die
speciaal in
vende hond
r de vraag,
patient is
k een ding
eschool.
et haar in
K. S.
The Cal-
1939) lezen
eformeerde
d over de
ampen het
n de theo-
vredigende
a voltooid?
en. Achter
verdedigde
rk, dat de
mbt, maar

zich niet bekommert om academische graden. Voor academische graden behoort men te gaan naar de Vrije Universiteit (te Amsterdam). Sommigen gaan zoo ver, dat zij zeggen, dat er een „heilig beginsel" op het spel staat.

Niet ontmoedigd door het meermalen herhaalde „Neen" hebben de voorstanders van het Kamper promotierecht de kwestie weer op het tapijt gebracht. De Synode van Saeek, Augustus 1939, moet opnieuw beslissen. Ditmaal heeft ook het studentencorps van de School een request aan de Synode gezonden, waarin zij verzoeken, dat de Synode, „met het oog op de hoogst gewenschte mogelijkheid van het verkrijgen van een volledige theologische opleiding aan de school te Kampen" besluiten moge, het recht ditmaal te verleenen.

De studenten hebben blijkbaar gelijk. Ze hebben ongelijk wanneer aan de School geen „academische" maatstaven gelden. Maar Kampen staat goed bekend, zoowel om zijn academische maatstaven als om de mannen met academischen graad, die daar werkzaam zijn. Bovendien is het toekennen van graden door een ander toezicht der kerk staande School geen nieuwigheid. Calvin Seminary te Grand Rapids heeft (reeds) jarenlang zoowel den graad van candidaat in de theologie als dien van meester¹⁾ in de theologie toegekend.

L. D.

1) „Master": een wetenschappelijke titel, die o.a. in Amerika in gebruik is, en die een hooger graden aanduidt dan de candidaats-titel.

De Kleine Catechismus van Zacharias Ursinus. (XVII.)

83. Wat is afgoderij?

Het is in de plaats van den eenen en waarachtigen God, die Zich aan ons in Zijn Woord geopenbaard heeft, of buiten Hem, iets anders verzinnen of hebben, waarop onze hoop en ons vertrouwen steunt; of dat wij meer dan Hem liefhebben of vreezen; of tegen Zijn bevel eer bewijzen.

84. Wat verlangt het tweede gebod?

Dat wij niet naar ons believen, maar alleen naar het voorschrift van het Goddelijk Woord, in Geest en waarheid God zoeken te eeren; opdat wij niet door verzonnen en afgodische eerbetonen de zwaarste straffen over ons en over onze nakomelingen halen.

85. Verbodt God dan het maken of hebben van alle beelden?

Neen, maar alleen die, die gemaakt worden om God voor te stellen of te eeren, of die aanleiding tot of schijn van afgoderij geven.

86. Maar moeten ze dan toch in de kerkgebouwen der Christenen, als boeken der „leeken", getolerd worden?

Neen. God wil immers Zijn Gemeente niet door voorstellingen en standbeelden, maar door Zijn Woord onderwezen hebben. Daarom zondigen tegen dit bevel, en maken zich schuldig aan afgoderij, zij, die beelden durven gebruiken om deze rol bij den eeredienst te laten vervullen.

87. Wat vraagt het derde gebod?

Dat wij bij den Naam van God niemand iets kwaads toewenschen, noch valsch of lichtvaardig zweren, noch anderen de gelegenheid geven om dit te doen, noch dien Naam anders dan met vreeze en eerbied gebruiken; opdat Hij door ons voortdurend geëerd worde en wij de schrikkelijke verholgenheid Gods ontgaan, waarmee Hij vooral hen bedreigt, door wie Zijn Naam smaadheid aangedaan wordt.

88. Kan men soms niet op godsalige wijze bij den Naam Gods zweeren?

Zeer zeker. Wanneer n.l. de noodzakelijkheid eischt, wegens Gods eer en der naasten heil, dat op deze wijze de waarheid bevestigd en verdedigd wordt.

G. B.

GEESTELIJKE ADVIEZEN

(Alle inzendingen, deze rubriek betreffende, aan Ds D. van Dijk, Akkerstraat 26, Groningen.)

Leven bij het Woord.

Het is een telkens terugkeerend verschijnsel, dat de menschen, in dagen van verschrikking, zooals wij ook nu beleven, hun aandacht richten op de profetieën, die betrekking hebben op de laatste dingen.

Ik herinner mij dat nog zoo goed uit 1914.

Minder dan nu, waren wij toen gewend aan oorlog.

Eigenlijk leefden wij in de gedachte: „oorlog, dat is iets vóór-historisch geworden. Vroeger, ja, toen had men oorlog, maar wij, menschen van de twintigste eeuw, wij zijn daar boven verheven; oorlog komt er niet meer".

En toen het toch, plotseling, oorlog werd, toen was het velen te moede, alsof daarmede het einde van de wereld was aangebroken.

Daar waren menschen, die hun huishouding opbraken en bij familie gingen inwonen, met de gedachte: „het is nu toch afgelopen".

Een uitgever in Friesland wist daar, tol speking van zijn portemonnaie, handig gebruik van te maken. In de laatste helft van de achttiende eeuw is er in Friesland een boekje verschenen, geschreven door een zekere Yntje Jans.

Deze man woonde in Frieslands Zuidwesthoek, in Oosterzee.

Op een Zondagavond was hij op bezoek geweest bij een oude, geloovige vrouw.

Samen hadden ze gepraat over de ernstige, zware tijden.

Toen hij, op de thuisreis, was gekomen bij Echtenerbrug, kreeg hij een visioen.

Een gestalte stelde zich bij hem, en beval hem, onder zijn uitgestrekte arm door, te kijken naar het Zuiden, naar het Oosten, enz.

Hij deed dat en hoorde dan telkens een stem zeggen: „Wee, wee over Vlaanderen; wee, wee over Duitschland; en zoo vervolgens.

Een ieder woe ging vergezeld van de aankondiging van ontzaglijke oordeelen.

Ik heb het boekje niet bij de hand, maar ik herinner mij, dat over Nederland een oordeel werd aangekondigd, dat veel leek, op wat er later in den tijd van de Fransche Revolutie is gebeurd; de verdrijving van Oranje en de heerschappij van Napoleon.

Yntje Jans kreeg de opdracht, deze profetieën te openbaren.

Hij zag daar tegen op. Maar toen hij op zijn bed lei, kwam er weer een stem, die hem publicatie gebod. Tot driemaal toe. De laatste maal ging dat vergezeld van een geweldigen klap en toen eindelijk nam hij het besluit, dat hij zijn visioen zou wereldkundig maken.

Zoo werd zijn boekje gedrukt en kreeg de inhoud daarvan een plaats in het Friesche volksleven.

Als jongen heb ik het nooit gezien, maar wel hoorde ik er mijn vader over praten.

En toen, in de angststemming van 1914 werd het boekje weer op de markt gegooid en druk langs de huizen verkocht.

Een dergelijke stemming heerscht er op dit oogenblik weer.

Wie zich nu gaat bezighouden met Daniël en Openbaringen en de Eschatologische redevoeringen van den Heiland, kan er zeker van zijn, dat hij gehoor vindt.

In het algemeen geef ik voor zulk een belangstelling in de profetieën heel weinig.

Bij velen wordt zij geboren uit angst, en de bedoeling van dat luisteren naar wat sprekers en schrijvers over deze dingen zeggen is bij niet weinigen deze, dat men daaraan zou mogen opmaken: „'tis nog zoo ver niet, wij hebben nog een goede kans, dat het einde der dingen nog wel wat uitblijft". Ook zou ik ieder, die geroepen is om door spreken of schrijven den volke voorlichting te geven, op het hart willen binden: „wees toch voorzichtig en misbruik het Woord Gods niet om daardoor sensatie te wekken en uzelver succes te verzekeren". Daarvoor zijn deze dingen toch te teeder, te ernstig, te heilig.

Zoo kom ik, waar ik wil wezen.

In de laatste jaren roert zich in ons land nogal sterk de z.g.n. Maranatha-beweging.

Natuurlijk wil ik niet zeggen, dat het den mannen, die in deze beweging de leiding hebben, te doen zou zijn om sensatie en succes.

Ik neem aan, dat zij de dingen ernstig nemen en dat zij werkelijk bedoelen de profetieën tot hun recht te laten komen.

En toch —, schuilt er in de wijze, waarop zij dit doen, een groot gevaar.

Ik bedoel dit, dat zij meenen van allerlei verschijnselen precies te kunnen zeggen, welke plaats die nu innemen in de vervulling der profetieën. B.v. in de laatste dagen zijn wij getuige geweest van het verrassend gebeuren, dat Duitschland en Rusland elkander hebben gevonden. Zij sloten een economisch verdrag; daarna een non-agressie pact.

Op dit oogenblik schijnen ze den buit van Polen samen te zullen deelen.

Inderdaad, dat is een ding van zulk een beteekenis, dat wij nog niet kunnen overzien, welke gevolgen het voor de verdere ontwikkeling der dingen zal hebben.

Maar wat zegt men nu in de kringen van de Chiliasten?

„Kijk eens; twee anti-christelijke machten, nationaal-socialisme en communisme hebben elkander gevonden; daarmee wordt ingeluid de heerschappij van den Anti-christ. Daar valt niets tegen te beginnen. Engeland en Frankrijk kunnen nog wel wat daar tegenin scharrelen, het zal hun toch niet baten.

Het gaat nu rechtstreeks aan op het rijk van den anti-christ".

Zulk schrijven en spreken nu betaamt niet.

In de eerste plaats is het al heel gevaarlijk voor de autoriteit van het Woord. Wanneer men immers eerst den menschen heeft wijsgemaakt: „dat is de zin des Woords", en het komt later anders uit, dan ligt het voor de hand, dat het vertrouwen op het Woord een schok krijgt en met allerlei redeneeringen zal men zich dan er weer uit moeten trachten te redden.

Maar ook in het algemeen is deze wijze van Schriftgebruik af te keuren.

O, veel menschen willen graag dien kant uit. Zij houden zoo van een Schriftgebruik, waarbij precies gezegd wordt: „kijk, dit wordt hierin vervuld en dat daarin".

Wie daar den slag wat van heeft te pakken, kan zeker zijn van succes.

Als iemand den moed heeft b.v. (wat werkelijk gebeurd is) om te zeggen: „met Mezech en Tubal (Zie vervolg op pag. 412.)

EVEN PARKEEREN.

Bij ons in Noord-Holland.

Van DEN Noord-Hollander laat zich natuurlijk niet spreken. Want Holland-op-zijn-smals! herbergt nog een rijkgeschakeerde bevolking. Daar is allereerst de bekende scheiding tusschen Holland beneden en boven het IJ, welke scheiding evenwel niet precies met onzen trotschen IJ-stroom samenvalt. Noord-Holland beneden het IJ helt enerzijds in zijn bevolking en in de stoffeering van het landschap naar het Stichtsche over, anderzijds is er een samenhang met de Zuid-Hollandsche bevolking. De Noord-Hollander-pur-sang bewoont de wijde polders tusschen Amsterdam en Den Helder, ontworstelt aan de geestgroonden een sober bestaan of leeft in de nijvere industrie-gebieden, die zich langs de breede Zaan uitstrekken. Bijna naaldscherp loopt de scheiding tusschen „de Zaan" en „de Wijk" en het onderscheid tusschen den jovialen Zaanbant en den veel meer gesloten Wijk is zeer groot. Dat hangt natuurlijk samen met den arbeid die sinds eeuwen door de bewoners is verricht. Wie opgroeiende bij het kloppen der breeuw-hamers en het bonken der molensteenen krijgt een luidruchtige stem, hij moet „maar buiten" komen om zijn persoon zichtbaar en zijn stem verstaanbaar te maken. Zooals zijn handen gewend zijn de deelen met forse kracht aan te pakken en om te wentelen, zooals hij de balen met een ruk smijt op zijn harden nek, zoo is hij ook gewoon de zaken aan te vatten en de menschen tegemoet te treden. Kracht en verlaten taaiheid zijn hier in het oog loopende karaktertrekken. De boer staat hem het dichtst na, hij is noch de heereboer uit andere provinciën, noch de keuterboer van het arme land. Hij is de werker, die uren ver roeit tusschen de eindeloze weiden om zijn veestapel te melken, die zijn kiel en zijn klompen zonder schaamte draagt. Men vertelt van Paul Kruger, dat hij eens met een onbewogen gezicht naar een Engelschen diplomaat zat te luisteren. Deze, die het niet zelden kon, dat Oom Paul zoo weinig door zijn voornaamheid werd gemponceerd, droeg den tolk op aan den president mede te deelen, dat hij Onderkoning van Indië geweest was. Onverstoorbaar repliceerde Oom Paul: Seg hom, ek is skaapherder ewest. Zo iets zou u in Noord-Holland ook kunnen gebeuren! Ik hoor den ras-echten Hollander al antwoorden: ik heb mest gekrojen! Eigenlijk zou hij het nog veel platter zeggen, want hij vindt er geen doekjes om. Zijn plathheid hangt samen met heel zijn levensinstelling, hij moet niks van koude drukte hebben. Om den dood niet! zou de Noord-Hollander mij bijvallen met één van zijn meest bekende krachtliedren. Heel anders is de Wijker, zijn arbeid ligt meer in de stilte van de duinpannen, hij kweekt er zijn bollen en teelt er zijn aardappelen. Hij is een meer „gedempte" Noord-Hollander, waf fletser, maar toch van denzelfden aard. Kom maar even boven Alkmaar en gij hoort weer precies het sappige dialect, daar spreken de menschen weer van de boerenskoif, daar is het goeje-avond niet van de lucht, ook al zijt gij maar een vreemdeling bij ons in Noord-Holland. De Noord-Hollander is geen heer, hij zou het voor nog zooveel niet willen zijn! Om den dood niet! valt hij mij bij. Hij is een MAN, een hoekige vent, brutaal en royaal tegelijk. Kom hem niet aan zijn vrijheid! want hij heeft zóó zijn klomp in zijn hand. Lastig volkje op de catechisatie, de schrik van menigen meester, ongemakkelijk volk voor den dominee die ze niet verstant. Maar zonder stiekume streken, open en rond, nooit blijven koppen over gedane zaken. „Dulle is hiermee of!" zegt men in Noord-Holland en dan is het af! Nuchterheid is wel een der meest kenmerkende eigenschappen bij ons in Noord-Holland. De zoon dezes lands moet niets hebben van aanstellerij of van iets dat er ook maar in de verte op lijkt. Hij geeft niet om mooi, hardgroen waren zijn huizen oudtijds van buiten er hardblauw van binnen. Zulke kleuren verstaat hij ook op den preekstoel; den man die hem de waarheid in zulke harde, duidelijke kleuren voorstelt, geeft hij gaarne zijn lof: mirakel mooi! Wet heb ik deervan 'enote! zegt hij dan openhartig. Dan kan er ook wel een enkele, eerbare traan uit zijn oog springen en daar schaamt hij zich niet voor. Maar ze moeten hem „niet op de zenuwen werken", want daar is hij niet van gediend. Vanzelf is daarmede verbonden een overheerschend praktische instelling. Hij wil graag wat doen! Nou molte je niet zanikken! kan hij uiltaren en dan slaat hij gaarne met de vuist op de tafel. Woorden als worslen, man, maar zoo vel niet! Je molte de handen uit de mouwen steken. Handen! dat is gekuicht Noord-Hollandsch, de onversneden provinciegenoot gebruikt als hij in het vuur geraakt een platter woord, dat ik nooit in een ander gewest heb hooren gebruiken. Aanpakken! is een woord uit de Noord-Hollandsche ziel gegrepen. Handen, gewend aan zware hamers, molenaars, gewend aan den strijd met den wind, zij houden van een kerk-in-actie, van een evangelisatie, die in het boeze-